

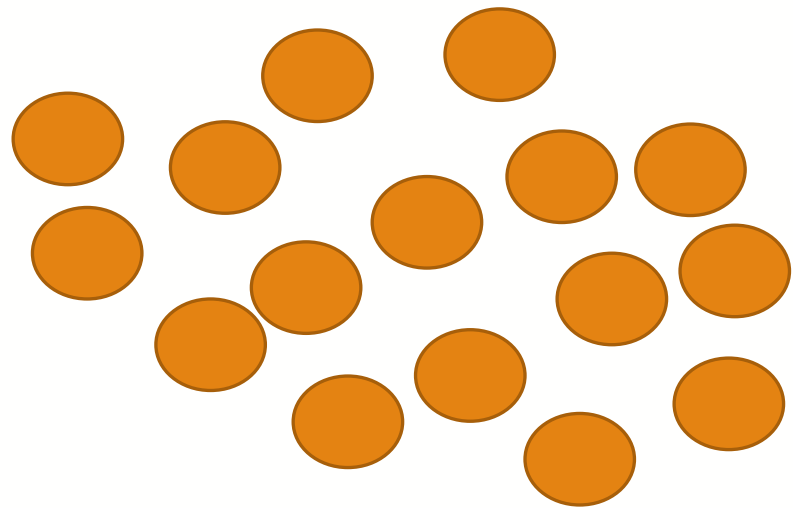
ریاضی دوم دبستان

مبحث : عدد و رقم

ارائه دهنده :

در شمردن اشیا یا اشکال باید آن ها را به ترتیب بشمارید .
هر کدام از آن ها را فقط یک بار شمارش کنید .
آخرین عددی که بیان کردید ، تعداد اشیا یا اشکال را نشان می دهد .

مثال

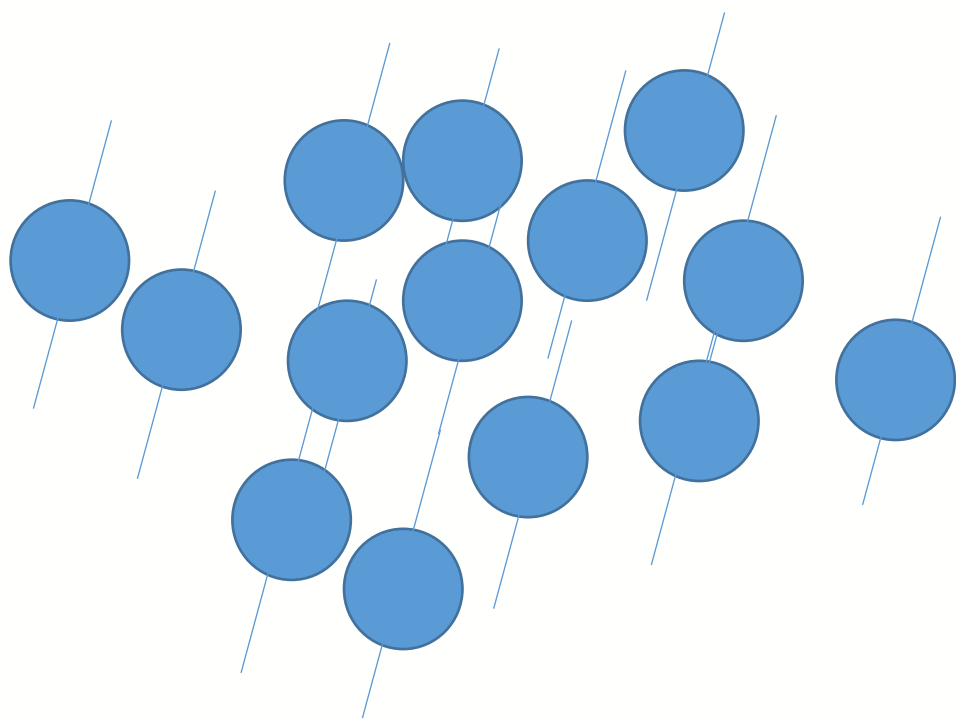

در شکل رو به رو چند توپ است ؟ بشمارید و بنویسید .

جواب : ۱۶ عدد – شانزده

نکته

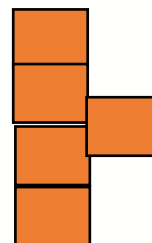
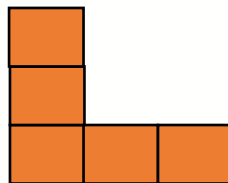
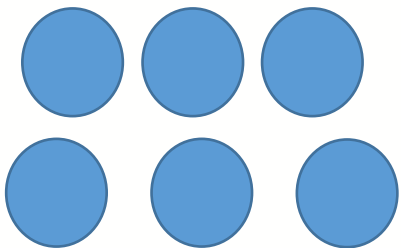
هنگام شمارش می توانید روی هر شکلی که شمارش کردید یک علامت یزنید ، تا در شمارش آن ها اشتباه نیفتد .

مثال : ۱۴ عدد - چهار ده

مثال

شکل های زیر را بشمارید .

آموزش جدول شگفت انگیز

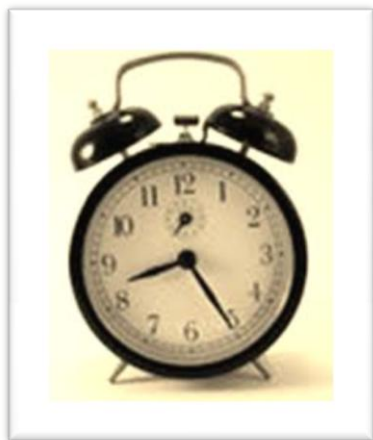
۳	۱	۲	۸	۷	۵	۴		۶
۵	۶		۱	۴		۳	۸	۲
۴	۸		۲	۶	۳	۵	۱	
	۵	۱		۳	۶	۲	۴	۸
	۲	۸	۵	۱	۴	۶		۳
۶	۳	۴		۸	۲			
۲	۴	۵	۶			۸	۳	۱
۱		۶	۳	۵	۸	۹	۲	۴
۸		۳	۴	۲	۱		۶	۵

ساعت

- ساعت وسیله ای است که به ما زمان را نشان می دهد . و به شکل های مختلف وجود دارد .
- صفحه ساعت به ۱۲ قسمت مساوی تقسیم شده است . و از ۱ تا ۱۲ شماره گذاری شده است و هر شماره یک ساعت را به ما نشان می دهد .
- بین هر دو شماره روی ساعت ، به ۵ قسمت مساوی تقسیم شده است ، که به هریک از آن ها یک دقیقه گفته می شود .
- در ساعت دو عقربه وجود دارد ، به عقربه کوچک (ساعت شمار) و به عقربه بزرگ (دقیقه شمار) می گویند
- **توجه :** چون فاصله بین هر دو شماره در ساعت ۵ تا می باشد ، می گوییم الگوی عددی آن ۵ تا ۵ تا است .

شکل های مختلف ساعت

نمایش اعداد در ساعت

بعضی ساعت ها با اعداد فارسی ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲ نمایش داده می شوند .

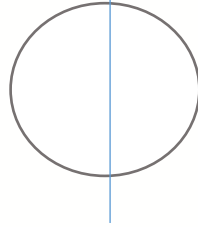

بعضی دیگر با اعداد لاتین 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12 و بعضی دیگر به صورت رومی

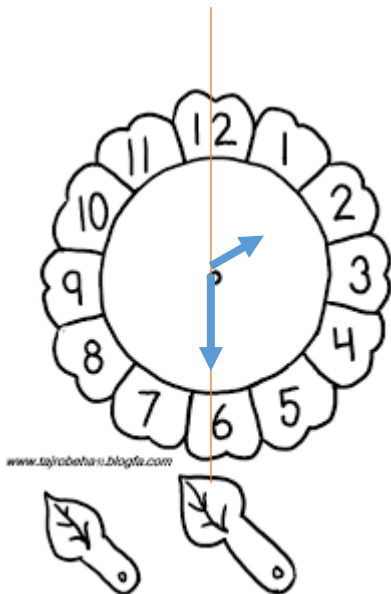

بعضی ساعت های دیگر هم به صورت دیجیتالی نمایش می دهند مانند

نیم یا ۳۰ دقیقه

اگر در ساعت یک خط تقارن بکشیم و به دو قسمت مساوی تقسیم کنیم ، به هر قسمت یک نیم گفته می شود .

پس هر وقت عقربه بزرگ روی ۶ قرار گرفت ، عقربه دقیقه شمار ۳۰ دقیقه را نشان می دهد . که به آن نیم هم گفته می شود .

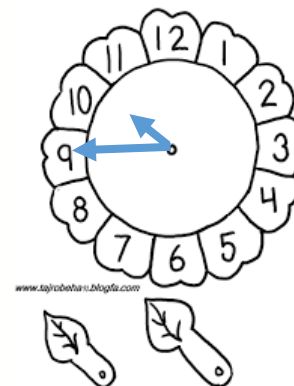
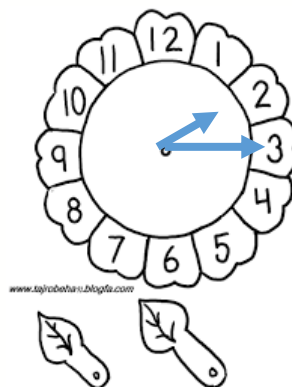
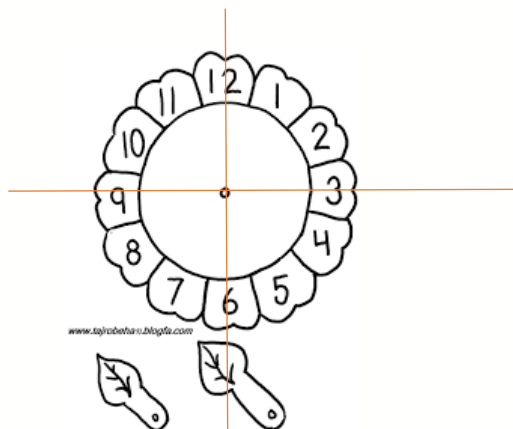
شکل مقابل ساعت ۲:۳۰ یا همان دو و نیم را به ما نشان می دهد.

ربع یا ۱۵ دقیقه

اگر روی ساعت دو خط مساوی بکشیم که از نقطه وسط بگذرد یک تقارن ۴ قسمتی به وجود می آید که به آن ربع ساعت یا ۱۵ دقیقه می گویند .

اگر عقربه بزرگ روی عدد ۳ باشد می توانیم بگوییم از ساعت مورد نظر یک ربع گذشته است .

و اگر عقربه بزرگ روی عدد ۹ باشد می توانیم بگوییم به ساعت بعدی یک ربع باقی مانده است .

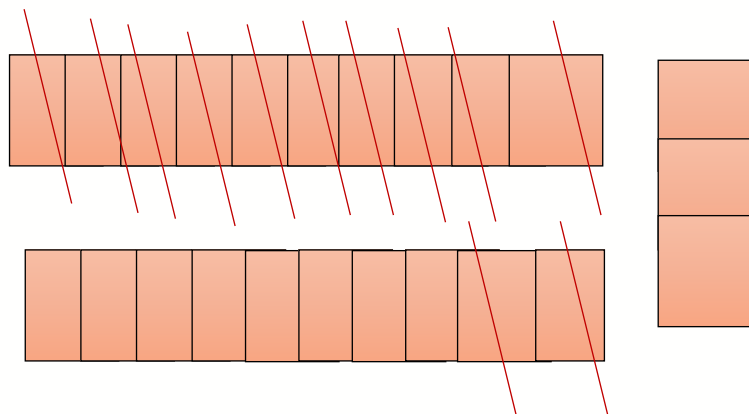
حل مسئله و رسم شکل

یکی از راه‌ی حل کردن مسئله ، کشیدن شکل مناسب است .
برای این کار لازم نیست شکل های مسئله عینا نقاشی شود می توان از شکل های ساده استفاده کرد .

مانند : محور ، چوب خط ، اشکال هندسی ساده

مثال

علی ۲۳ تا کتاب دارد. ۱۲ تا از آن ها کتاب داستان و بقیه کتاب علمی است. علی چند کتاب علمی دارد؟ (به جای کتاب از مربع استفاده کرده ایم)

حل مسئله با چوب خط

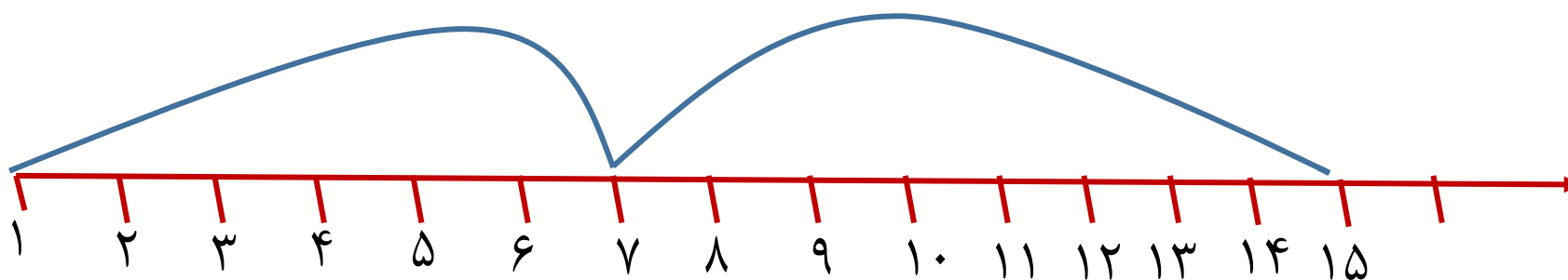
سینا ۱۲ کتاب دارد . امروز ۵ تا کتاب دیگر خرید . حالا چند کتاب دارد ؟

The diagram illustrates the problem using tally marks. On the left, there are three groups of four vertical lines each, representing 12 books. In the middle, there is one group of four vertical lines and one group of two vertical lines, representing 6 more books. To the right of these is an equals sign, followed by two groups of four vertical lines and one group of two vertical lines, representing the total of 18 books.

حل مسئله با استفاده از محور

امروز روز ۷ ماه است . ۸ روز بعد ، چه روزی از ماه است ؟

تمرین

در یک اتوبوس ۱۷ مسافر بود. در یک ایستگاه ۶ نفر پیاده و ۸ نفر سوار شدند. این اتوبوس چند مسافر دارد؟

تمرین

اگر هر تاکسی ۴ مسافر سوار کند، برای سوار کردن ۱۲ مسافر چند تاکسی باید گرفت ؟

تمرین

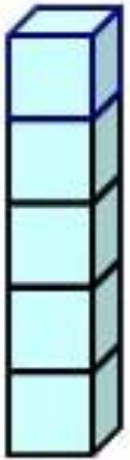
پاسخ جمع های زیر را با چوب خط نشان دهید .

$$۷+۵+۶ =$$

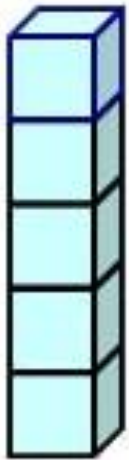
$$۴+۸ =$$

شمارش چند تا چند تا

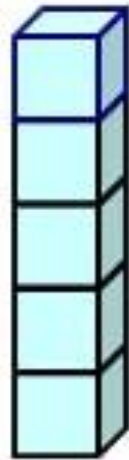
با رسم شکل یا چوب خط می توانید شکل ها را بشمارید و الگوی بعدی را پیدا کنید .

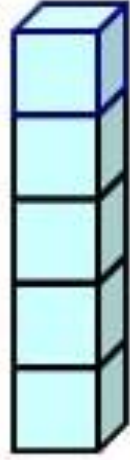
۵

۱۰

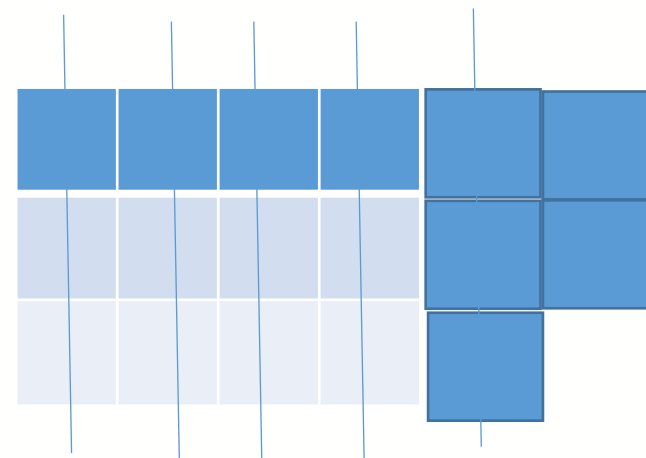
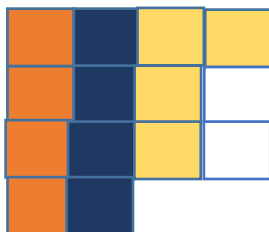
۱۵

۲۰

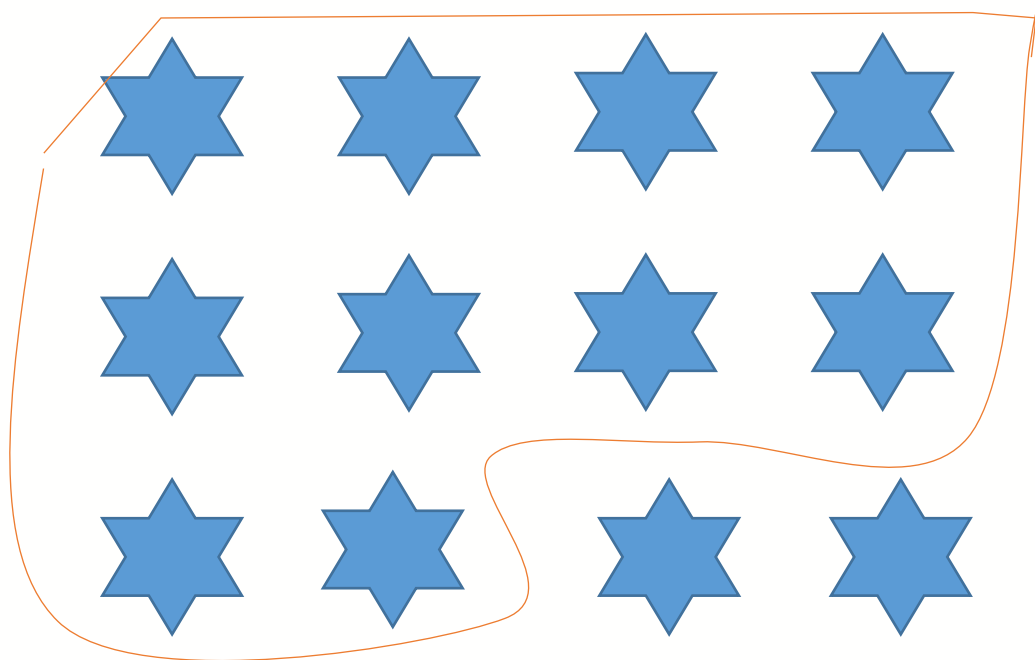
شمارش با دسته بندی

هر کس برای شمارش خانه ها می تواند از روش گوناگون استفاده کند .
مثلا با رنگ کردن خانه ها یا رسم خطوط و.....

دسته های ده تایی

برای شمارش راحت تر اعداد می توانیم اشکال یا اشیا را به دسته های ده تایی تبدیل کنیم .

یکی	ده تایی
۲	۱

مثال :

۱۰ رقم موجود در ریاضی

- ۰-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹ با این ۱۰ رقم تعداد بیشماری عدد یک یا چند رقمی می توان نوشت .
- کاربرد اعداد و ارقام این است که می توانیم در شمارش ، جمع و تفریق و استفاده کنیم .
- برای ساخت اعداد دورقمی در صورتی که از کلمه (کارت) استفاده شود ، نمی توان رقم تکراری بکار برد مثلاً با دو کارت

۸

 و

۳

 فقط عددهای ۸۳ و ۳۸ را می توان نوشت .

- اما زمانی که برای ساخت عدد از کارت استفاده نکنیم، می توانیم از رقم های تکراری هم برای ساخت عدد استفاده کنیم .

- **مثال:** با رقم ۶ و ۵ چند عدد می توان ساخت ؟ ۵۶،۶۵،۵۵،۶۶

- **توجه:** در عددهای دو رقمی ارزش یکان همیشه از دهگان کم تر است . مثلاً عدد ۴۷ ارزش ۷ از ۴ کم تر است زیرا ۷ یکی از ۴ ده تایی ارزش کم تری دارد.

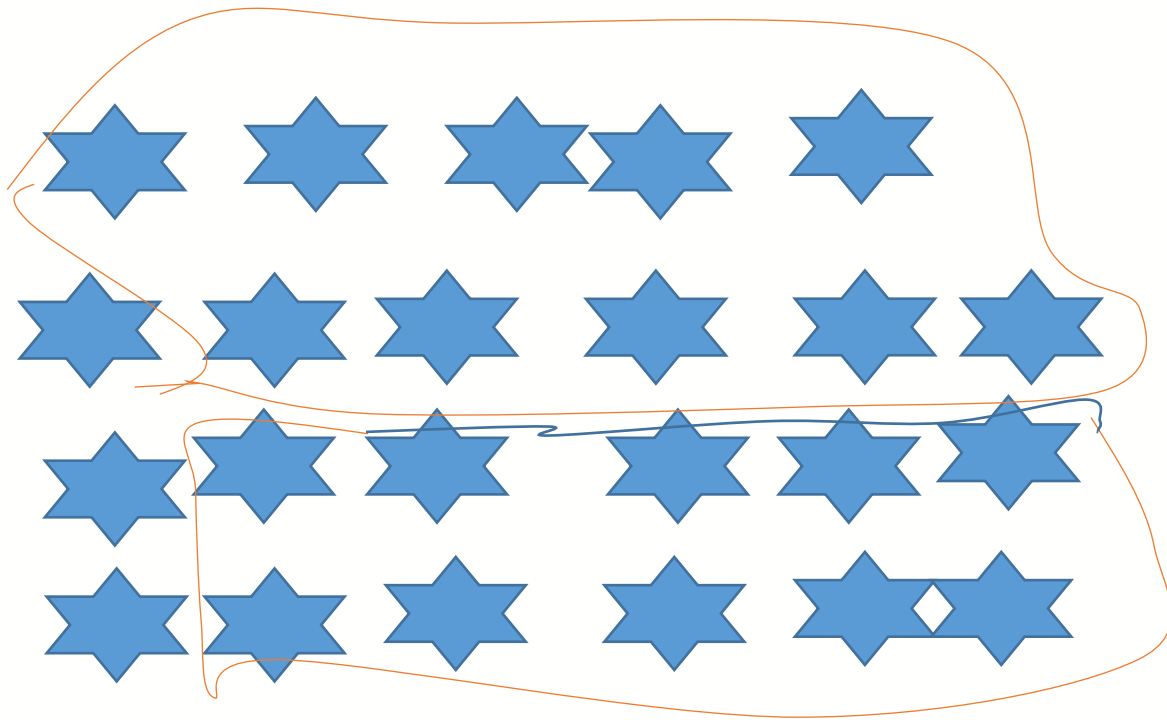
برای نوشتن اعداد دو رقمی به رقم یکان و دهگان نیاز داریم .

دهگان	یکان
2	3

همچنین جدول اعداد دو رقمی به شکل روبه رو است .

مثال

دو ده تایی و ۳ یکی می شود = ۲۳

با جا به جا کردن دو رقم می توانیم عدد های مختلف بسازیم .

۳۲، ۳۳، ۲۲، ۲۳

مثال : عددی دو رقمی بنویسید که رقم دهگان آن ۴ و رقم یکان آن ۳ تا از دهگان بیشتر باشد .

دهگان	یکان
۴	۷

$$۴+۳=۷$$

تمرین

۱- با کارت های $\boxed{۳}$ و $\boxed{۷}$ عدد های دو رقمی بنویسید .

۲- اعداد زیر را در جدول قرار دهید .

یکی	ده تایی

یکی	ده تایی

یکی	ده تایی

۷۵ ۲۳ ۵۶

۳- یک عدد ۲ رقمی بنویسید که رقم یکان آن ۴ و رقم دهگان آن ۳ تا بیشتر از رقم یکان باشد.

پایان